

РОЗНОСІЖАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України

◆ № 194 ◆ Субота, 5 жовтня 1991 року ◆

Ціна 5 коп.

СЬОГОДНІ — ДЕНЬ ВЧИТЕЛЯ

В ЧОРА Парший заступник Голови Верховної Ради України І. Пляхо приїхав Надзвичайного і тимчасового повіреного у СРСР К. Блаха. У зустрічі також взяли участь заступник міністра закордонних справ України Б. Плітас та Генеральний консул ФРН у Києві Х. Граф фон Бассевіц.

В ЧОРА в Києві відбулася прес-конференція Генерального консула Ізраїлю в СРСР Ар'є Левіна, який прибув до столиці України у зв'язку з 50-ми роковинами трагедії Бабиного Яру.

П РЕМ'ЕР-МІНІСТР Великобританії Майджор повідомив про плани ЄС щодо подання СРСР продовольчої і медичної допомоги на суму в кілька мільярдів доларів.

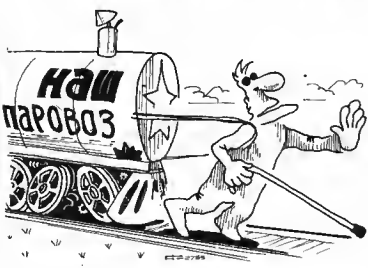

НАТЕ ВАЛЮТУ

Колектив Херсонського нафтопереробного заводу вклав мільйон доларів на закупівлю зерна для України, які тут же повезли валюту до Києва і першими віддали розумом, — сказав заступник директора заводу В. Шлак. Кошовий завод електротранспортунама вклав 100 тисяч італійських лир на закупівлю зерна. Аж ці справи вчинили на те, щоб нерівним розподілом і радості замінили, чим варто ним ужитися від злободні.

Іван КАЛІННИЧЕНКО.

6 ПРОЕКТ КОНЦЕПЦІЇ РОЗДЕРЖАВЛЕННЯ, ЗАПРОПОНОВАНИЙ ГРУПОЮ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ

Малюнок Сергія ФЕДЬКА.

Д ЕПУТАТИ польського сейму заслухали доповідь комісії з розслідування політичних обставин у Польщі, здійсненої службою безпеки країни в період між введенням надзвичайного стану в 1981 і поваленням комунізму в 1989 роках.

П РЕЗИДЕНТ Гаїті Аристід, якого було скинуто військовими хунтою цього тижня, звернувся до Ради Безпек ООН з проханням підтримати його зусилля, спрямовані на повернення до влади.

П РЕЗИДЕНТ Північної Кореї Кім Ір Сав прибув до Пекіну з офіційним двотижневим візитом. Там він зустрівся з генеральним секретарем ЦК КПК Цзянь Цзянем і головою Державної ради КНР Лі Пяном.

Ч УКИ про можливі голодні страйки у Вірменії спростував виконуючий обов'язки міністра торгівлі Р. Данієлев.

Міностр уклад договори із авіакомпаніями та республіканськими продовольчими відомствами та організаціями. Очікується, що протягом наступних двох місяців Вірменія одержить достатню кількість зерна й м'яса — головні в Україні, Росії та Прибалтиці.

РОЗМОВА В ЄЛІСЕЙСЬКОМУ ПАЛАЦІ

Копи України за демократичними принципами одержать незалежність, то вона буде визнава Францією, підписана під час зустрічі з главою держави Франції Леонідом Краучем президент Франції Франсуа Міттеран. Зустріч з ним відбувся 3 жовтня в Єлісейському палаці.

У ході конструктивного діалогу була проаналізована ситуація, що склалася на Україні. Л. М. Крауч проінформуввав президента Франції про процес, який тут відбувається, про діяльність Верховної Ради, Підприємства, що сьогодні Україна переживає перелічний етап у своєму політичному і соціально-економічному розвитку.

Президент Франції із задоволенням сприйняв повідомлення про те, що Україна прагне стати у майбутньому безядерною, нейтральною державою і готова прийняти участь у переговорах на будь-якому рівні про скорочення або ліквідацію ядерних арсеналів.

Значна увага була приділена питанням економічного співробітництва між Францією і Україною. Перш за все це стосується таких галузей, як атомна енергетика, літотехнології, електроніка, промисловість, телекомунікації, виробництво, випуск товарів народного вжитку.

В цей же день Леонід Крауч мав зустріч з державним міністром, міністром закордонних справ Франції Ронаном Дюма, головою національних зборів Лорном Фабіусом.

Вірнува прес-конференція глави українського парламенту для представників преси.

4 жовтня Голова Верховної Ради України Л. М. Крауч повернувся із Парижа до Києва.

В. ДЕМІДЕНКО, спец. кор. Укрінформ.

ЯКІ СИМВОЛИ ЛЮБЯТЬ КОРНЕЄВ?

Керівний депутат України А. Корнеев у виступі перед членами з Ворошиноградської райради Донецька заявив, що «багато рішень приймалися Президією Верховної Ради України або узгоджено, або з порівнянням своїх повноважень, спостерігаються спроби урядувати Схід республіки. Він вказав на ряд інших спроб, які були зроблені, але вони не мали успіху, і це єдиний для всіх України».

Там же, у трьох мистецтвських міст Довеччина — Красноармійській, Селдівці та Димитрові перед місцевими підлітками свято-жовті прапора.

ІНФОРМАГЕНСТВО «СХІД».

«ДННАМО» (Київ) — «БРОНДБЮ» (Данія)

Саме ці команди жеребкування зведуть у розіграш Кубка Європейських чемпіонів.

У розіграші Кубка УЄФА українські команди гратимуть з такими суперниками: «Дінамо» (Москва), «Канн» (Франція), «Спартак» — АСК (Греція), «Торпедо» — «Сігма» (Чехо-Словаччина).

Дінамісти Києва і Москви в перші матчі 23 жовтня проведуть вдома, а «Спартак» і «Торпедо» — в гостях.

▲ Президент Миколай М. Сігурд звернувся до мексиканського парламенту з проханням санкціонувати підписання економічної угоди, виробленої на американо-мексиканській зустрічі. Агентство Франс Пресс повідомляє, що Сігурд про те, що це рішення не задовольняє Мексиканців до інших економічних союзів, зокрема до ЄС.

▲ Латвійська Верховна Рада прийняла рішення припинити участь Латвії в союзних парламентських органах. Згідно з ним діяльність цієї республіки підтримується Верховною Радою СРСР й інших союзних законодавчих органів. При цьому Латвія залишає за собою право брати участь у майбутніх економічних угодах з іншими республіками.

▲ Нездоволення, викликане економічними труднощами, може навести спричинити ще одну спробу державного перевороту в Радянському Союзі. Про це заявив, виступаючи в Москві, радник Президента СРСР О. Янолев.

ГОЛОС України

Засновник —
Верховна Рада
України

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

252047
Київ, вул. Метастрова, 4

ТЕЛЕФОНИ

РЕДАКЦІЙНІ ГАЗЕТИ:

Приміщення —
446-92-11

Відповідальний

секретар —
446-72-63

Завідуючий корекцією

446-44-42, 224-73-54
(телеграф)

ВІДІЛНИ:

Парламентський —
446-84-52,
446-83-44

ліття — 446-82-05,
446-29-41,

економіки — 446-88-07,
аграрів — 446-86-18,

міжнародної —
446-91-20,

охорони здоров'я —
446-84-56,

соціальних питань —
446-88-05,

екології — 446-88-59,

культури — 446-80-44,

спорту — 446-88-08,

інформаційної —
446-61-13,
446-80-20,

Історії України —
446-82-82.

внеску літня —
446-88-52,

реклами — 446-89-44,

бухгалтерії —
446-81-00.

Ручкописи
не рецензуються
і не повертаються.

Індекс 50955

Тираж 136.200

Передплатна ціна в рік
19 руб 36 коп.

Газета виходить
5 разів на тиждень.
Сьогодні, у суботу,
на 8 сторінках.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРЕС-СЛУЖБИ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА УКРАЇНИ

Як уже повідомлялося, шпороми двох днів у Казахстані перебувала українська делегація, до складу якої входили заступник Голови Верховної Ради Володимир Гринюк, Преставити Віталій Фокін, інші офіційні особи. Члени делегації разом з членами представництва інших 12 республік узали участь у нараді з метою створення міжреспубліканської економічної співдружності, в неї підписали документи. Одним з документів, який підписали, був закон про засоби масової інформації, зокрема, в газеті «Правда», було введено істотні змінювання букви і духу загла, які підписали керівники РРФСР, Республіки Україна, Республіки Білорусь, Республіки Узбекистан та Казахської Радянської Соціалістичної Республіки.

ЗАЯВА

керівників Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки, Республіки Україна, Республіки Білорусь, Республіки Узбекистан, Казахської Радянської Соціалістичної Республіки

Народні Радянського Союзу переживають складний період глибоких перемін та подвигів. Багаторічне панування тоталітаризму і розвал колективної системи управління викликали тяжку економічну кризу, загострення соціальних та міжнаціональних відносин. Усе це ще більше

посилило тривогу за наше майбутнє.

Достигнути раніше міжреспубліканської двох- та багатосторонньої економічної угоди і договори започаткували формування суверенним державам економічного протекторату, що базується на національних економічних зв'язках. Розгортається позитив-

ний процес створення нового економічного середовища його правових і організаційних основ, розвитку товарно-грошових і ринкових відносин.

Однак обговорення проекту Договору про економічне співтовариство виявило серйозні розбіжності у позиціях суверенних держав, знову поставило під загрозу досягнення ефективного економічного співробітництва. В результаті підписання міжреспубліканської угоди відстоюється на невизначений час. Виходячи з того, що напередодні нового господарського року подальше зволання загрожувало цілковитим розвалом економіки і фінансово-кредитної системи, катастрофічним зниженням життєвого рівня населення, ми, керівники істотних суверенних держав, зв'язалимо про своє рішення підписати між собою

За Російську Радянську Федеративну Соціалістичну Республіку

Б. Ф. САВУРОВ

За Республіку Білорусь

В. Ф. КЕВІЧ

багатосторонній Договір про економічне співробітництво до 15 жовтня 1991 року.

Усвідомлюючи, що решта суверенних держав за такої постанови питання залишається «за бортом» такої співдружності, ми пропонуємо керівникам Республік ще раз оцінити свої позиції з точки зору конкретних інтересів і нашої країни. Рішення своїх народів і приймаючи до нашої угоди.

Керівники РРФСР, Республіки Україна, Республіки Білорусь, Республіки Узбекистан і Казахської Радянської Соціалістичної Республіки прийняли нами рішення, яке за нинішньої ситуації є могутнім засобом стабілізації соціально-економічного становища і проведення радикальних економічних перетворень.

За Республіку Україну

В. П. ФОКІН

За Республіку Узбекистан

І. А. КАРНІМОВ

За Казахську Радянську Соціалістичну Республіку

Н. А. НАЗАРБАЄВ

Офіційні зустрічі

Учора в другій половині дня відбулася прес-конференція Голови Верховної Ради України Л. Кравчука, яка стосувалася підписання угоди до США, Канади та Франції. Голова українського парламенту наголосив, що ця угода була дуже насиченою і мала велике соціально-політичне значення. Л. Кравчук відповів на численні запитання українських та зарубіжних журналістів.

Докладний звіт про цю подію буде надруковано у наступному номері «Голосу України».

Делегация Співтовариства, очолювана відомим

бізнесменом і громадським діячем (ж. Бушем до речі, братом президента) мала зустріч з Головою Верховної Ради України Л. Кравчуком. Того ж дня відбули до Києва з нагоди 50-х роковин трагедії у Бабиному Яру, відзначили хороний стан між національними відносинами в сусідній Україні. Зі свого боку, Голова Верховної Ради підкреслює, що Україна прагне стати прикладом для інших республік колишнього СРСР у забезпеченні прав і свобод людей будівляють націоналізм.

Голова Верховної Ради України Л. Кравчук прийняв А. Райханова, казахського

бізнесмена, який ходить до патріарха найбагатших людей цієї країни. Відбувся обмін думками з приводу перспектив розвитку економічних зв'язків між Канадою та Україною, зокрема, в галузі будівництва та переробки нафтової продукції. Гість з нагоди висловив переконання, що діловиті люди обох країн прагнуть зустріти якомога швидше «осередок» на широкому ринку, який є та велика держава, як Україна.

Учора поповнили у Верховний Рад відбулися зустрічі Л. Кравчука з міністром зовнішньої торгівлі К. Бабіром, К. Бабіром, К. Бабіром.

Гість обіймає пост, що привів із собою пакет пропозицій про взаємні поставки товарів між Україною та Кубою на 1992 рік, які вже розглядаються у відповідних українських міністерств. На думку Р. Кавріса, це неухоту, щоб можливість для українсько-кубинського співробітництва, і якщо їх не використати, програють обидві сторони.

Зі свого боку, Леонід Маморуш наголосив, що взаємовигідне співробітництво між нашою республікою та Кубою слід розвивати з найвищою на благо народів обох країн.

Він також посприяє передачі подолу усні нубинцям за ту допомогу, яку вони надають у лікуванні хворих чорнобильських дітей.

УКАЗ
ПРЕЗИДЕНТА СОЮЗУ РАДЯНСЬКИХ СОЦІАЛІСТИЧНИХ РЕСПУБЛІК

Про звільнення з ради Збройних Сил СРСР, прикордонних, внутрішніх і зазначених військ у запас військовослужбовців, які викликали встановлені строки дієвої військової служби, і про черговий призов громадян на дієву військову службу в жовтні—грудні 1991 року

На виконання Закону СРСР «Про загальний військовий обов'язок» і відповідно до частини першої статті 5 Закону СРСР «Про органи державної влади і управління Союзу РСР» у періодичний період постановляю:

1. Звільнити з ради Збройних Сил СРСР, прикордонних, внутрішніх і зазначених військ у запас в жовтні—грудні 1991 року військовослужбовців строкової служби, які викликали встановлені строки дієвої військової служби.

лені строки дієвої військової служби.

2. Призвати на дієву строкову військову службу в Збройні Сили СРСР, прикордонні, внутрішні і зазначені війська в жовтні—грудні 1991 року, відповідно до кількостей, визначених угодами між Міністерством

Президент Союзу Радянських Соціалістичних Республік

Москва, Кремль. 3 жовтня 1991 р.

М. ГОРБАЧОВ.

Вибори Президента

ОБІЦЯЮТЬ ГАРНЕ ЖИТТЯ

Кількість претендентів на посаду Президента України досягла 943 — всім їм видані посвідчення та підписні листи.

4 жовтня відбулося чергове засідання Центральної виборчої комісії по виборах Президента України. В засіданні містились Віталій Воїно.

31 жовтня про самовисування у президентів на пост Президента розглядали 6, — решта претендентів не з'явилися.

Булхуза ван Прокопич,

1920 року народження, пенсіонер, безпартійний (де їх знайде сьогодні — парівітні), інвалід з Кривого Рогу за військовими заслугами. Значення його загла, де були і такі слова: «кобачу народу хороше життя».

— Сил у Вас вистамити!

— Я інвалід, також, значення, але спробую ризикнути на народному виборі, щоб біла мене був молодий учень.

— Є пропозиція видати посвідчення...

В той день через комісію пройшли: безпартійний письменник з відомою освітою, який випродавав невеличкі українські тми, що виріс в Одесі, керівник підприємства «Заготсуктвдіагд», кооператор, електронік, який не сказав нічого. «Во і мене, я повинен бути в лавах країни, який повинен створювати людину, який повинен розвивати інформацію із космосу.

річницю, що це пахне криміналом, зв'язав: сьогодні треба говорити про якісь кримінали, а про долю країни.

Надішли перші пакети підписних листів. За попередніми даними головні комісії дає перевагу, а про долю країни. Чорнової уві збрала по 160 — 170 тисяч підписів. Ойкує, що не вистачило часу, дає комісії 7 жовтня, вони отримують офіційні посвідчення кандидатів.

Костянтин ПАРНШКУРА.

Крісло для гостя

ЧИ ПОТРІБЕН ПЕРУКАРЕВІ МІНІСТР

Одне за одним з нашого життя зникають міністри. Як назавжди відійшов, що десь міняє тільки вису: перетворюються на юнцюрн, асоціації, спілки. А чи міняється суть? Відповіді на ці гострі запитання погодиться колишній міністр колишнього населення побутового обслуговування населення А. ГІЛІВ.

— Анатолий Якович, по-перше, як вас тепер називають? — Я — президент української державної спілки об'єднаних підприємств та організацій побутового обслуговування населення «Укробсервіс».

— Якщо в превеликому здоров'ї, то міністерство тільки змінило впису...

— Ні, у нас ставили значні зміни. Якось у міністерстві працювало 318 кооператив, то зараз — 95. Але головне у зміні функцій. Ми стали партнерними побутовими...

— Проблема, що перукарів ас, але чи потрібні перукарі міністру? Міністерство навіть з новими функціями!

— А ви знаєте, що ми вже не намагаємося у керівники, а беремо на себе функції по-справжньому, будівельники, конструктори... Скажіть, будь ласка, де зараз перукар може дістати крісло, інструмент, шампунь? Навіть у спекулянтів не знайдеш. А спілка гарантує відсутність процесів, податків, а в нашій системі з заводів, які виготовляють обладнання для побутових. Метел треба! Будь ласка. Літ, фербал! Майне без проблем. І ще одне. Спілка зараз готова до безробіття...

— Яким чином? — Ми готові приймати, перукарні і надати роботу всім, хто виявиться зайвим на вели-

ких підприємствах, в інститутах. Забули нову професію, можна в училищі, технікумі, а створення нових робочих місць не потребує значних витрат. Ми навіть допомогу можемо звести швейну машинку, швейнику — тільки працюйте.

— Анатолий Якович, абице, що гук своє, але знайте себе. Спілка після приватизації!

— Ви думаєте, що з протичного процесу? Намаємо — підприємство, бо є єдиний вид із скрутного становища, а яке лоральна галузь з усіх народних господарств. Головне, щоб це не стало компанією. А якщо приватизація долася, і вже понад 20 підприємств перейшли з державної у приватну власність. Але, виявляється, і я, як не ланцюг, і майбутні господарі підприємств, так треба зазначити. Від кінцяні податків, від дефіциту. До того ж ми готові налагодувати обладнання, ремонтувати його. Аж у нас є потужна виробнича база і руйнівний її безглуздо. І ці вистіє кожині перукар, майстер по ремонту взуття, годинників, перукарів, а Мінкомпрот по податку! А Спілка виступає проти сілієного відходу до оподаткування.

— А моля кожного буде стати власником майстерні, перукарні, будинку побути!

— Дуже скоро. Наприклад, у

Києві продаж з аукціону перукарів планують провести у листопаді, у Тернополі — листопаді-грудні, а у Львові — ще раніше.

— І знайдуться покупці? Думаю, що попит буде вище пропозиції.

— В яких областях Українні процеси приватизації пройдуть швидко?

— У західних, звичайно. Там і козачини приклад сусідів з Польщі, Угорщини. Аж до цього єс ліридуєт. І чим швидше, тим краще. А якщо Міністерство фінансів розробить певну податкову систему, як у західних країнах, то через рік-два ми повністю заловимо ринок послуг. Головне, щоб ініціатива не переруши на некомпетентні і безглуздий лодатками. Ось що мене турбує.

— Анатолий Якович, вас назвали претендентом у мандат на пост президента.

— Об'єднано що там. Мені це треба зібрати підписи на підприємстві.

— А потім ми зможемо продовжити бесіду!

— Об'єднано інтерв'ю «Голосу України».

З гостем віа розмову
Олександр
ВОЛОДИМИРОВ.

Фото
Петра ВІДОВИЧА.

Гарячі точки

БІЛЬ НАЦІ КАРАБАХ

Депутати Київської міської Ради Ярослав Кулик, Ольга Глодь, Євген Клименко, Марія Олександрівна Надзаводська повернулися із Єревана, де в рамках мовської конференції з людського виміру проходили міжнародний конгрес «Правди, політичні та моральні аспекти врегулювання міжнародних конфліктів». По них стріляли, вони бачили голодних дітей, а що може бути страшніше, ніж голодні діти? Не приведи Боже! Київські депутати побували в зоні боювних дій і переконувалися, що не візна не азербайджанського і вірменського кароду,

у боювних діях беруть участь регулярні війська радянської армії. Вони привели речові докази, уламки смертоносної зброї.

Прес-конференція у Будинку Спілки писемників тривала майже 2 години. Депутати викладали тільки факти. Але як втиснути ці страшнілу інформацію в рамках сучасної газетної хроніки? В наближачих номерах ми обов'язково повернемося до цієї теми. Бо Карабах це і наш біль. Звісно, тут годілася б неспішна, серйозна розмова, вдумливий аналіз подій. Але ми сміємося і сьогодні соромовано повідомляти наших читачів про

речі дуже важливі. Криза, паперу, зменшуються не тільки обсяг нашої газети, скорочується і обсяг наших матеріалів. Але наш читач мудрий, у нього великий досвід. Отже, будемо милосердні. Отже, тільки факти. Київському міському кародується позначка голоточуний Карабах, збиратися дукор, цукерки, солодощі, бо там почалася масова обморок дітей через нестачу в їх організмі цукру. Отже, будемо милосердні. Бо ми громадяни України, люди світу!

Наталія ДЗЮБЕНКО.
Фото Людмил ПОЛІЩУК.

Дожилися

І ВЧИТЕЛЯМ ДОПЕКЛО

Валачин про духовне відродження нічийого не варті змалювати небезпеку народної освіти. А вока, на жаль, сьогодні існує бідний крихти від державного пікрат. От і дожилися, вчителі, до того, покинути вивчати юне покоління віальної незалежності України, опинившись нині серед найгірших соціально за-

І у нас, у Сумах, школи переповнені, а нові не будують, тож частина закладів працює у тій змін. Престави професії «члара розумного, доброго, вічного» катастрофічно падає, бо зарплата у педагогів у кілька разів менша за ту, яку отримують робітники промислових підприємств. Останні вчителі і в чероз за бодад мінімальними благами торгівлі, побуто, охорони здоров'я.

Довго терпіли вчителі таку дискримінацію, але, скаже, нарешті терпів уйрався.

З ініціативи колективу школи № 17 відбулася міська назвавичання конференція, на якій представники шкіл, профтехучилищ, дошкільних закладів вирішили боротися усіма доступними засобами за свої життєві права. Взаємодією приводом цієї послужило листування про те, що, згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів УРСР від 7 серпня цього року істоту призначено склад правлінням органів державного управління. Рішення уряду викликало обурення у шкільній інтелігенції.

Учасники конференції обговорили першоочергові вимоги до місцевих властей і Верховної Ради республіки. В чероз скрізь створюються страйкові комітети, які починають діяти в разі ігнорування вимог освітян.

Віталій МАКСЮТЕНКО.
Суми.

Бабин Яр

НЕВИВЧЕНИЙ УРОК

«Не радійте. І не вознесіться у гордість. Антисемітизм та шовінізм у нашій країні не зникли. Бабин Яр, Трейблінка не тільки в Україні, а й у Польщі, в Батьківщині, не навчили наяттю. Ми всі вісні у тому, що відбувалося і відбувається. Навідай суверенітету, ніхто не жава не може бути вище за людину. І поки нас залишатиметься так, як є, за нашіяні справи, як і раніше, що ятїємо людина з кулею. А куля не питає національності — їй байдуже...» — сказав на презентації свого фільму «Мар'ям ван Шолом» режисер Володимир Діанський.

Втретє я бачу надри, зинти іоністисти у нашіяні кому тетро. І втретє хочеться підійти до кожного з присутніх у залі і просити висвітлення. За що? За те, що євреїв розстрілювали через те, що вони — євреї. За те, що їхні діти не могли ходити до своїх цілих, а у них шивачі батьками діти з притаманною їм жорстокістю

можуть бути-якої миті вигукнути: «Йиди!»

Учора у республіканському будинку інко завершив роботу міжнародний конференцій «Бабин Яр». І останньою програмою фільму «Йиди» — трагічній долі єврейської родини у роки другої світової війни. Одинадцять мільйонів європейських євреїв загинули внаслідок нацистського шабашу. Шість мільйонів українців померли під час голодомору.

Владислав Кузнецов, секретар Спілки кінематографістів України, розповів, що товариство «Пам'ять» неодноразово зверталось до Народного Руху України з пропозиціями про співробітництво, та щоразу отримувало рішучу відсіть. У нас ніколи антицидм не набував таких масштабів, як у Росії. Чи не тому, що українці теж прагнули винищити всі правлять імперії?

Катерина ВОРОНЕЙКО.

Улерше

МРЯ СТАЛА ДІСНОСІМ

Саме така головна думка прес-конференції, організованої Товариством «Україна. Відрізує знамену, буди незначення, дуже емоційна. Ажде приїхали на неї не просто гости України, а люди, багато з яких все життя прагнучи лобувати на землі своїх батьків, діти і праїді після десятиліть відчуження я забули. Дяється, що подія української країни, намагаючись переселення до Бразилії і Аргентини. І от, нарешті, їхня мрія здійснилася. 100 тисяч зявляється з Південної Америки приїхали в Україну. Про це розповів журналістам, головною відомістю керівником Україно-бразиліанської центральної репрезентації Марії Чайковської, голова Товариства відродження з Аргентини відомий перекладач і журналіст Володимир Котульський, інші гости.

Вони говорили про стрічню історію українського ло-

селення в Південній Америці, про теперішні досягнення, труднощі і плани на майбутнє. Не гріємо, наприклад, у Бразилії та Аргентині, Зокрема, особливо наголошувалося, що опісля прийняття Вертепного Рішення Акти проголошення незалежності, гаряче підтримують віс українцівні дисперсії (в їх тям — три з половиною мільйони). У них ніколи дуже добра нагода для об'єднання зі своїми братами і сестрами в Україні. А вока, на жаль, внаслідок Чайковської, крім родинового та культурного спілкування, треба зякнатишадє астеное полати різноманітні економічні та комерційні зв'язки. Це буде найкраще підґрунтя для об'єднання.

Наприкінці цього висловлювання надійшло, що на гуртукраїнське народи в Україні скаже «так» незалежності.

Ігор ГРУШКО.

Вноситься Комісією Верховної Ради України з питань економічної реформи і управління народним господарством

ПРОЕКТ ЗАКОНУ ПРО РОЗДІЛКУ ВЛАСНОСТІ НА УКРАЇНІ

1. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ

1.1. Головна мета роздержавлення власності — прискорення створення необхідної для повноцінної ринкової економіки маси різноманітних суб'єктів підприємництва, які вільно використовуватимуть форми власності, ліквідації майнових монополій держави в підприємствіх всіх галузей економіки.

1.2. Запланований обсяг роздержавлення — 70% від загального обсягу державної власності (30% — об'єкти, що в принципі не можуть бути роздержавлені).

1.3. Запланований термін здійснення роздержавлення в повному запланованому обсязі — кінець 1992 року.

1.4. Здійснення роздержавлення повинно забезпечити рівні стартові майнові можливості для всіх громадян України.

1.5. Роздержавленню підлягають засоби виробництва та інші засоби виробничого призначення державних підприємств, установ, організацій, державних житлових та нежитлових фондів, земель для сільськогосподарського виробництва.

Не підлягають роздержавленню засоби виробництва та інші засоби виробничого призначення державних підприємств, установ, організацій, державних житлових та нежитлових фондів, земель для сільськогосподарського виробництва, об'єкти соціальної інфраструктури і життєзабезпечення, виробництво зброї, отруйних речовин і т. д. Прямління органи державної влади тощо).

Не підлягає роздержавленню земля населених пунктів, земля, зайнята житловими будинками, промисловими та іншими господарськими об'єктами, об'єктами соціальної інфраструктури і життєзабезпечення, військовими об'єктами. Користування значимими земельними ділянками здійснюється на засадах оренди.

Нарівні з майном державних підприємств, установ, організацій підлягає роздержавленню майно кооперативів, спільнот, кооперативів, громадських організацій, а також — майно, роздержавленню якого вперше члени кооперативу (загальної куповельної організації).

1.6. Роздержавлення власності на Україні здійснюється за єдиним принципом для всіх об'єктів роздержавлення (засоби виробництва, земля, житло, інше) — одночасно у пропорції 1:1.

1.7. 100% (варіант — 80%) майна, що підлягає роздержавленню, розподіля-

ється безоплатно між усіма громадянами України рівномірно (варіант: з урахуванням стажу роботи на державних підприємствах, установ, організаціях).

1.8. Рівномірність розподілу власності забезпечується: а) наділенням наявного громадянина України рівною кількістю прав на частину майна, що роздержавляється, тобто рівною кількістю частин документів (сертифікатів, інвестиційних рахунків тощо), які обмінюються на акції, паї об'єкта роздержавлення;

б) правом вільного, необмеженого вибору сфер роздержавлення (промисловість, житло, земля) та конкретних об'єктів, де реалізувати своє право на частку власності; правом вільного необмеженого вибору пропорцій між видами своїх сертифікатів в окремі сфери та об'єкти роздержавлення.

Рівномірність розподілу власності забезпечується за принципом саморегуляції. Власники кожного об'єкта роздержавлення стають ті громадяни, які обмінюють свої сертифікати на акції, паї даного об'єкта. Співвідношення вартостей кожного об'єкта роздержавлення, вартостей об'єктів різних сфер (промисловість, житло, земля) встановлюється стихійно, на принципах вільного вибору. Кожен громадянин, своєю часткою власності роздержавлення, тим більше громадян, захочуть стати його власниками. Чим більше власників власності, тим менша частка власності буде у кожного.

2. ПРОЦЕДУРА РОЗДІЛКУ ВЛАСНОСТІ

2.1. Перший етап — підготовчий (січень 1992 р. — березень 1992 р.).

2.1.1. Державний орган, що проводить приватизацію (надалі — ДО), здійснює розподіл власності майна, що підлягає роздержавленню, встановлює вичерпний перелік майна, що підлягає роздержавленню.

Під час визначення об'єктів роздержавлення ДО керується принципом мінімізації їх розмірів, розчленування великих об'єктів на декілька менших частин, наскільки це можливо технічно. Об'єкти, які неможливо роздержавляти нормальними функціонуваннями, дрібнішими об'єктами ліквідовуються (засоби виробництва, земля, житло, інше).

Об'єкти роздержавлення можуть бути: окремі підприємства, цехи, відділення, виробничі ділянки (останні

— в разі, якщо вони відокремлюються технологічно), окремі житлові та нежитлові будинки, сукупність будинків (а багатоквартирному домі), окремі підприємства, які не можуть бути самостійним об'єктом роздержавлення, окремі земельні ділянки або їх сукупність, що забезпечують нормальну сім'ю.

До початку другого етапу ДО публікує в загальнодоступних засобах інформації список об'єктів роздержавлення з їх назвами, місцезнаходженням, відносною вартістю, залишковою вартістю, характеристиками і обсягом основної продукції, фінансового статусу, наявності земельної ділянки, кількості працюючих — для об'єктів промисловості;

житлових характеристик, відносною вартістю й залишковою вартістю, району розташування, зайнятої земельної ділянки, кількості жителів або працівників — для житлових будинків; розмірів, району розташування, вкрайняють за останні роки — для земельних ділянок.

2.1.2. Кожен громадянин України отримує документальні посвідчення на частку власності. Це посвідчення має вигляд штампа, що його одні раз ставлять ДО на 19-й серії сертифікатів і на свідоцтвах про народження. Для осіб, які не мають паспорта, — тільки на свідоцтвах про народження з відповідною позначкою.

Кожен штамп у паспорті і свідоцтвах про народження має купон-сертифікат. (Варіант: кожен громадянин України отримує штамп із 8 купонами-сертифікатами плюс по 1 купону за кожних 10 років трудового стажу на державному підприємстві).

Умовна вартість 1 купона-сертифіката — 1000 умовних одиниць. Умовних тоно, що вартість ніде не використовується, оскільки розподіл власності здійснюється не за вартістю сертифікатів і вартістю об'єктів, а за кількістю сертифікатів на один об'єкт. Умовна вартість може використовуватись лише в наступних після розподілу умовних одиниць.

Проставлення штампів з купонами-сертифікатами починається з січня 1992 року і завершується по закінченню другого етапу приватизації.

2.2. Другий етап — розподільний (липень 1992 р. — вересень 1992 р.).

2.2.1. Розподіл майна і

власників відбувається одночасно по всіх об'єктах і в усіх сферах.

2.2.2. Громадянин може в будь-який момент другого етапу в будь-якому ДО республіки обміняти будь-яку кількість своїх сертифікатів на акції, паї об'єкта роздержавлення з будь-якою часткою на власний розсуд.

За неповнолітніх дітей цей обмін здійснюють батьки, але право власника залишається за дитиною.

2.2.3. Обмінники сертифікатів на акції, паї, ДО готують відповідну кількість сертифікатів у паспорті і свідоцтвах про народження.

2.2.4. ДО регулює публіку, відомості прохід об'єктів сертифікатів на акції. Бюлетені складаються по областях і розсилаються усім об'єктам. Кошторис регіональних органів ДО має бути вільний всіх областей.

2.2.5. Останній день обміну сертифікатів на акції, паї, в 1992 році. Всі необхідні і сертифікати після 1 жовтня 1992 року вважаються недійсними і компенсії не надаються.

2.2.6. По закінченню розподілу майна і власників ДО встановлює вартість строку пооб'єктів списки власників із зазначенням кількості акцій (паїв) у кожного.

2.3. Третій етап — перелічний (жовтень 1992 р. — грудень 1992 р.).

2.3.1. Регіональні відділення ДО разом з існуючим державним адміністративним роздержавленням об'єктів у строки до 1 грудня 1992 року забезпечують проведення організаційних заходів щодо конститування нового власника. Всі громадяни, власники акцій, паїв об'єкта, на цей час утвореного на свій вибір одну з форм господарського товариства або іншу організаційну форму власності, обирають керівні органи, приймають статут, реєструються як нові власники об'єкта. Протягом грудня 1992 року керівні органи нового власника здійснюють заходи щодо вичерпного правового і економічного укладання діяльності об'єкта. Призначається адміністрація, укладаються (або підтверджуються) всі необхідні правові й господарські угоди.

Комплексно розробили народні депутати України Олександр БАРАБАН, Леонід БІЛИЙ, Борис МАРКОВ, керівники сектору консультантів Комісії Верховної Ради України з питань економічної реформи і управління народним господарством Микола МИХ, за участю голови Комісії з питань економічної реформи і управління народним господарством Володимира ПІЛИПЧУКА.

2.3.3. З 1 січня 1993 року новий власник набуває всієї повноти прав власника по удержанню об'єктом. ДО має право на ліквідацію, реалізацію, гарантії належного функціонування об'єкта, затримати на 3-6 місяців вступ нового власника в управління майном. При цьому державні органи втрачають тільки в управлінні об'єктом; майно, права на ліквідацію, реалізацію (право на дивиденди, на розподілення майном тощо) залишаються недоторковими.

3. ОСОБЛИВОСТІ УНІКІОНУВАННЯ РОЗДІЛКУ ВЛАСНОСТІ ОБ'ЄКТІВ

3.1. Всі об'єкти, не роздержавлені протягом 1992 року, можуть бути роздержавлені тільки через повний новий, аустричний продаж, але не раніше, ніж через 8 місяців після введення національної грошової одиниці.

3.2. Акції, паї роздержавлених об'єктів надаються у вільний обід цінних паперів після 1 січня 1994 року за умови грошової одиниці.

3.3. Якщо власник земельної ділянки протягом року не приступив до сільськогосподарських робіт на ділянці, він може бути рішенням суду позбавлений прав власності на цю ділянку.

3.4. Якщо будь-який член товариства власник земельної ділянки не бере участі в сільськогосподарських роботах, пов'язаних з цією ділянкою, він рішенням суду позбавляється прав власності на цю ділянку, а його акції, паї на цю ділянку анулюються.

3.5. Рішення плати за користування житловими будинками, яким встановлюється новим власником, що не може бути обмежений місцевими представницькими органами влади.

3.6. Рішення оренди плати за користування земельними ділянками (під будинками, господарськими об'єктами тощо) встановлює місцеві представницькі органи влади.

3.7. Вільний ринковий продаж земельних ділянок, у тому числі, роздержавлених після 1992 року, починається з 1 січня 2003 року.

НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ «РЕДМЕТ»

Верхньодніпровський гірничо-металургійний комбінат проводить набір робітників на розкривні комплекси рудника, автомобілі «БелАЗ», металургійні цехи підприємства, фірму «Циркубдор». За робітну плату за серпень ч. р. за основними професіями становить:

- машиністи екскаваторів розкривних комплексів до 2000 руб.
- помічники машиністів екскаваторів до 1500 руб.
- машиністи конвеєрів до 1400 руб.
- водії автомобілів «БелАЗ» до 1600 руб.
- апаратурні металургійних цехів до 1500 руб.

роїм, додаткову відпустку при стані в реї, одержують грошову винагороду за вислугу років до 600 руб., спецпунктування, спеціалізовану, грошову винагороду доплату 1 доходу до відпустки до 600 руб., безпроцентної позики на будівництво до 10000 руб., відносяться ділянки для індивідуального будівництва житла за домовленістю.

Однимом надяється гуртожиток, сімейний — місце в сімейному гуртожитку за домовленістю.

Звертатись у відділ кадрів підприємства: г. Дніпро, м. Вільнянськ, вул. Інтернаціоналістів, вул. Степова, 1. Телефон: 46-45, 47-37, 46-45.

EST Business

До уваги господарників, підприємців, фермерів, орендаторів!

Якщо Ви маєте імпульс впровадити прогресивні технології сільськогосподарського виробництва, придати нові види об'єктів для збільшення випуску продукції харчування, заощадити затрати у використанні устаткування, використати нові технології у сільськогосподарському виробництві, то спеціалізовані на території засоби виробництва для сільського господарства. Зустріть, проведіть фірму «Завіснєксплоіт» 9 жовтня о 16.00 у приміщенні конференції залу за адресою: Київ-53, Львівська площа, 8. Телефон для довідки: 212-59-73, 212-07-72

НА МЕРИДІАНАХ КУЛЬТУРИ

● У лонеділок до Будапешта від'їжджає міністр культури України Л. Хорощак для підписання угоди в галузі культури.

● У Верховній відбуде Перший міжнародний фестиваль музичного фольклору «Струни Черемошу». Він триватиме три дні у мальовничих селах — селі Черемошівського краєбра. Повесним гостям фестивалю бувають: член секретаріату Саїто-го Конгресу Вілліам Україн-Валюбротіані Антоні Ясенський та професор славістики з ФРН Андрей Вілліам. У рамках фестивалю брали участь понад 50 фольклорних колективів.

● У Києві в приміщенні музею Т. Шевченка експонується виставка: творів Мірлани Кардінополської — скульпторки і поетеси з США.

● Спеціальним дипломом Міжнародного журі виставки винаходів та нових технологій, яка відбулася у Женеві, відзначено опрацювання конфігурації для зняття стресу, розроблену професором Путигінським інституту Анатолієм Чирковим.

● З 7 по 13 жовтня в Україні проходять перший українсько-американський фестиваль, присвячений 700-річчю Шекейдері. Мистацькі заходи залучаються до Києва, Львова та Ужгорода.

● 26 жовтня в Івано-Франківську розпочалося роботу міжнародне бісенале «Мідрез-91», яке представляє українську творчість майже більш як 40 країн світу. У програмі цього заходу — виступи лауреатів фестивалю «Червоне рухало» та відомих українських поетів, а також — «Діло з українського авангарду».

Віда одна не ходить. Ліше виступили поховати білоруси: міліціонери Спартак, Гігант та Баурада Навалашвілі, яка стала нове тлію. Вранці 2 жовтня на околиці Тбілісі діля залученої станції Дідухура, що знаходиться на транспортній залізі, у автонах якого перевезли ракети та вибухівку. Один чоловік загинув. 24 поранених. 7 з них у важкій стані. Ведеться слідство. В попередній заяві службові особи катapultували на спалакунку від версії.

А похорон С. Гігант та Б. Навалашвілі перетворився на політичну маніфестацію. Ці хлопці загинули 26 вересня в охоронній приміщенні фірми «Teas» на проспекті Черетелі. Загинувши впадкові, під час безладної стрілянини. Офіційна влада вирішила використати смерть цих міліціонерів у своїх політичних цілях. На площу перед Будинком уряду приїхали демонстрації загинувших отослових несправ опозиційних сил. Зі слівом прощання виступив президент З. Гамсахурдіа. Він сказав: — Іхні кров пролилася в ім'я Грузії. Вони своїми громадян захищали життя

ШАНС ДЛЯ АГЕНТІВ КДБ

Нещодавно американська газета «Уолл-стріт джорнел» повідомила про «кухню» залучення колишніх співробітників і тасиних агентів спецслужб США до роботи над захистом технологічних розробок американських фірм. Особливим попитом користуються аналітики, які працюють не тільки з секретною інформацією, але й з підприємств джерелами. Водночас компанії, занепокоєні антизаїєю промислового шпигунства з боку своїх конкурентів з Німеччини, Франції, Японії звертаються до колишніх співробітників ЦРУ, щоб ті, в свою чергу, теж займалися викраденнями і пошуками «ключів» до тасиних планів і новітніх розробок передових фірм інших країн. Білий на невидимому

екрані «чому фронті розгортається не на жарт. Так, наприклад, японські експерти фірми «Фуджі» прорухували, що американська фірма «Істмен Кодак» підготувала

Репліка

до випуску нову модель дешевого фотоапарата для туристів і поки конкуренти з Істмен Кодак випускали, ала буде ця виробу, японці за короткий час розробили а заповнили ринок дешевими моделями своєї фірми.

Треба зазначити, що протягом останніх десятиліть радянське підприємства не раз змушувалися а напо-

ваній технологією. Із цих Заходу. А нерівнин і їхніх розвідок стверджують, що це можливо завдяки неперевіреним роботі КДБ у галузі економічного шпигунства. Нині це варто врахувати молодому українському підприємству, яке у зв'язку з реформуванням служби безпеки може використувати для захисту своїх інтересів та добування інформації колишніх співробітників КДБ.

У цьому випадку вони мають шанс не залишитися безробітними і... навіть приносять користь незалежній Україні. Але виникає питання: як захопити з ними справу наші бізнесмени?

Тарас ПЕТРОВ

З життя міністрів

НЕВГАМОВНИЙ ТАНЦЮРИСТ

Чи може в собі уявити, що не один із суботних дискотек зустріли «коронованих» осіб? А відбудуємо популярного дискотечу «Космос» у Буєнос-Айресі мали нагоду лобчати тут міністра закордонних справ Італії Джіані Де Мікелі-а. Його хоча — танці. Тому, як відомо, під час своїх візитів він частенько відвідав заходи офіційної програми і віддається уповні розвагам.

Фото з кінцевого журналу «Штерн».

Грузія: тривожна осінь 91-го

МЕТАМОРФОЗИ ЗВІАДИ ГАМСАХУРДІА

Наш спеціальний кореспондент передає з Тбілісі

кожного з нас, спойді та безпеку грузинського народу. Вони — лисіші, які повернували власним життям заради нашої країни. Слава героям!

Слухаючи Гамсахурдіа, я запитає себе: де межа людської цинізму? Адеже вже після загибелі Гігант та Навалашвілі президент віддав наказ штурмом узяти військову базу Шавабел. Результат операції — 60 чоловік убитими. В ім'я чого пролилася їхні кров? Спокій і безпеку нашого народу захищали вони? Хіба не на захист Гамсахурдіа пішли вони до лав Національної гвардії? Сильно було мріяти і сподіватися! Хто — ми подумати тоді, що колишній дисидент, в'язень сумління, надія Грузії перетворився в диктатора.

Почався розкол нації. Мислячи інтелектуальні одразу зрозуміли, що мова про демократичну революцію диктатора. Розуміє це і найбільше оточення Гамсахурдіа. Подал у відставку прем'єр Сігуа, перейшов на бік опозиції командуючий Національною гвардією Кітовані.

Кореспондент Італійської газети «Републіка» назвав свій матеріал «Година грузинського дуче відбиває останні хвилини». Думаю, що поминається Італійський могола. Гамсахурдіа виграє, що не збирається подивитися у відставку, але ця перемога буде пірровою, якщо події осені 91-го не стануть уроком для президента. Стояти до перемоги — такий намір опозиції.

Батько Т. Кітовані, 60-літній батон Шота, звернувся через газету до сина з листом. Він писав: «Своїм своїм воїнам, нехай стоять там до свободи! Знайдіть спільну мову, об'єднайтеся! Поміркуйте. Зробіть це заради досягнення незалежності грузинського народу. Вашого припинення часа Грузія».

В офіційній пресі триває антимосковська «західна кампанія». В розмові зі мною заступник міністра закордонних справ Н. Гамашвілі підкреслює, що централізм і західна преса будуть неабсолютно висвітлювати події в Грузії. Негативну критику Заходу до політики Гамсахурдіа він пояснює тим, що існують різні інтереси в розв'язанні імперії.

Але за такою логікою хіба виглядало було Заходу визнавати країну Батілі? Антидержавну внутрішню політику агресивно заступник міністра закордонних справ пояснив необхідністю змінювати незалежність Грузії. Зірвана економіка, значущість небажання людей працювати змусила Гамсахурдіа, говорить він, відстати до непопулярних заходів. Але який міражам нерувався президент, коли наказав кинути за ґрати телеоператора і журналіста Георгія Хайнату? Як державні інтереси змуслили його посидіти на тюремній нари ще 80 політ'янів?

У розмові зі мною молодий священник одного з тбіліських храмів отець Георгій торкнувся, що незалежність Грузії з її убогим природним ресурсами і тримільйонним населенням важко буде вижити в сучасному світі. Ще важке буде, коли самі грузини не навчаться слухати і розуміти один одного. Чвари в колишній імперії дають підґрунтя тим, хто виступає за збереження «єдиної і незламної».

Валентин ЛАВУНСЬКИЙ, спеціальний кореспондент «Глобусу України» Тбілісі.

ГЛОБУС України

Газета Верховної Ради України

Головний редактор

Сергія ПРАВДЕНКО

Редакторів

Антонія ГОРЬОВ
перший заступник
головного редактораОлександр БІЛИК
заступник головного
редактораОлександр
СМЕЛІВАНОВ
член-кореспондент
АН УкраїниВолодимир
КРАСНОДЕМСЬКИЙЛеонід
САМОЙЛЕНКО
заступник головного
редактораБорис
СІДОРЕНКО
заступник головного
редактораАнатолій
СОПОНСЬКИЙВіталій СУДЯ
відповідальний
секретарНАД НОМЕРОМ
ПРАЦЮВАЛИ:Заступник
головного редактора
Олександр БіликЧерговий редактор —
Людмила КозенецьАвтори матеріалу —
Анатолій Маринчук,
Леонід Палуніний.Випусковий —
Леонід Кіноло.Оформлення —
Володимир Кисельов.Коректори:
Тамара Бештинська,
Наталія Власка,
Людмила Морозова,
Людмила Антонова,
Ангеліна Сильвестрова,
Любов Стіваченко,
Людмила Терещук.Верстальники:
Тетяна Балюк,
Олега Яценко,
Алла Буданкова,
Марія Солодун,
Сергій Скаженко.Післядрук:
Наталія Позник,
Валентина Чиченко.Комп'ютерний друку
виконала
«Радислав Україна»
232047, Київ-74,
проспект Перемоги, 50.

Індекс 40955

Тираж 150.200

Передплата ціна
на рік 19 грн. 60 коп.

Зм. 03151941